

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

18 mei 2006

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Jos De Meyer, Karlos Callens, Jan Verfaillie,
Mark Demesmaeker en Ludo Sannen –

houdende wijziging van het Jachtdecreet van 24 juli 1991

VERSLAG

namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heer Erik Matthijs

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert.

Vaste leden:

de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Katleen Martens, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch;

mevrouw Hilde Crevits, de heer Erik Matthijs, de dames Tinne Rombouts, Joke Schauvliege;

de heer Karlos Callens, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Patrick Lachaert;

de heren Jos Bex, Bart Martens, André Van Nieuwkerke.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Felix Strackx, Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer John Vrancken;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goeij, de heren Frans Peeters, Jan Verfaillie;

de heer Jean-Marie Dedecker, mevrouw Dominique Guns, de heer Paul Wille;

de heren Herman Lauwers, Jacky Maes, Ludo Sannen.

Toegevoegde leden:

de heer Rudi Daems;

de heer Mark Demesmaeker.

Zie:

736 (2005-2006)

– Nr. 1: Voorstel van decreet

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed behandelde op 11 en 18 mei 2006 het voorstel van decreet van de heren Jos De Meyer, Karlos Callens, Jan Verfaillie, Mark Demesmaeker en Ludo Sannen houdende wijziging van het Jachtdecreet van 24 juli 1991.

I. TOELICHTING

De heer *Jos De Meyer* geeft toelichting bij het voorstel van decreet. De indiener stelt dat de wildschade veroorzaakt door ganzen de laatste maanden veel aandacht kreeg in de media. Ganzen overwinteren steeds massaler in onze gebieden, bijvoorbeeld in de Oostkustpolder, de IJzervallei, de Wase polder en het Meetjesland, en ze veroorzaken er heel wat schade. Normaal keren deze dieren in de lente terug naar hun broedplaatsen in het hoge Noorden, maar steeds meer ganzen blijven hier gedurende de zomer. De vogels, die met honderden neerstrijken op de velden, brengen met hun vraatzucht schade toe aan de landbouwgewassen zoals jonge wintergranen en maïsplanten en veroorzaken op die manier opbrengstverlies.

Dit is volgens het lid slechts één van de elementen die aan de basis liggen van het voorliggende voorstel om de regeling voor wildschade te wijzigen. In de commissie werden de voorbije jaren ook meerdere vragen gesteld over de problematiek van wildschade veroorzaakt door ganzen en andere diersoorten.

In het hoofdstuk VII van het Jachtdecreet is er een bepaling opgenomen om de vergoeding te regelen bij wildschade. Het huidige artikel 25 biedt de mogelijkheid om schadevergoeding te krijgen van de Vlaamse overheid op voorwaarde dat de wildschade veroorzaakt is door wild waarop de jacht sinds meer dan vijf jaar niet meer is geopend of dat afkomstig is uit een reservaat waarin de jacht door de overheid volledig is verboden. De afhandeling van het schade-dossier gebeurt via een gerechtelijke procedure en de vrederechter. Uit de ervaring blijkt volgens het lid echter dat het systeem stroef verloopt. Het gaat om een tijdrovende procedure die bovendien voor beide procespartijen, de schadelijder en het Vlaamse Gewest, hoge kosten met zich kan meebrengen.

Daarom strekt het voorstel van decreet tot de vervanging van artikel 25 van het Jachtdecreet.

Het voorliggende voorstel voorziet in de invoering van een administratieve procedure voor de afhandeling van de schadeclaims. Deze procedure moet garanties bieden voor een correcte behandeling van de schadeclaim. Dat veronderstelt volgens de indieners dat over de schadeclaim een gemotiveerde beslissing wordt genomen op basis van de inbreng of de adviezen van technisch onderlegde ambtenaren. Dit zowel wat betreft het vaststellen van de oorzaak van de schade als het ramen van de schade zelf en na kennis genomen te hebben van het standpunt van de schadelijder.

Verder voorziet het voorstel ook in een uitbreiding van de situaties waarin schadelijders recht hebben op een vergoeding uit het zogenaamde MINA-fonds (Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur) en in een verduidelijking van de voorwaarden waaronder die vergoeding kan worden verkregen.

Artikel 2 van het voorstel van decreet, dat artikel 25 van het Jachtdecreet vervangt, bepaalt dat het moet gaan om belangrijke wildschade. Ook in de context van het huidige artikel 25 wordt in de rechtspraak aangenomen dat de te vergoeden schade enkel de abnormale schade kan zijn.

Het voorgestelde nieuwe artikel doet, zoals ook het huidige artikel 25, in twee omstandigheden een recht op schadevergoeding ontstaan. Het betreft wel telkens een verruiming en verduidelijking van de omstandigheden bepaald in de huidige regeling. De situatie omschreven in artikel 25, §1, 1°, vereist niet langer dat de jacht op het wild dat de schade veroorzaakte sinds meer dan vijf jaar niet meer geopend is. Het volstaat nu dat de jacht op dat wild gedurende één jaar voorafgaand aan de schade niet werd geopend.

In §1, 2°, zijn er twee punten van verruiming ten opzichte van de huidige regeling. Ook de schade veroorzaakt door wild dat afkomstig is uit een door de Vlaamse Regering om natuurbehoudsredenen afgebakend gebied waarin de jacht op dat wild niet was geopend, zal in aanmerking komen voor vergoeding. Een tweede punt is dat niet 'de jacht' als zodanig volledig verboden moet zijn, maar enkel de jacht op en de bestrijding van de wildsoort die de schade heeft veroorzaakt.

In artikel 25, §2, is de vereiste om de aanvraag tijdig in te dienen cruciaal. De Vlaamse Regering zal een ambtenaar van het Agentschap voor Natuur en Bos moeten aanwijzen bij wie de aanvraag moet worden ingediend. In §3 wordt bepaald dat deze ambtenaar pas een beslissing neemt over de aanvraag na een plaatsbezoek en na het inwinnen van advies van één of meerdere door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaren. Dit moet uiteraard gebeuren in aanwezigheid van de schadelijder of zijn gevolmachtigde. Betreft het land- of tuinbouwschade, dan lijkt het volgens de indieners logisch dat bepaald wordt dat een ambtenaar van het beleidsdomein Landbouw een advies moet verstrekken, in het bijzonder wat betreft de raming van de schade. De Vlaamse Regering kan bepalen hoe de schade moet worden geschat, wat ook het vaststellen van forfaitaire regels voor het ramen van de schade kan inhouden.

In §4 en volgende wordt de beroepsprocedure omschreven.

De heer De Meyer vat samen dat de essentie van het voorstel van decreet inhoudt dat de huidige gerechtelijke procedure wordt vervangen door een administratieve procedure.

II. BESPREKING

De heer *Stefaan Sintobin* kan bevestigen dat de landbouw in de Oostkustpolders al meerdere jaren te kampen heeft met schade veroorzaakt door ganzensoorten zoals de kolgans, de kleine rietgans en de grauwe gans. Deze soorten zijn niet bejaagbaar; er geldt met andere woorden een permanent jachtverbod. Een goede en vlot toegankelijke schadevergoedingsregeling ontbrak totnogtoe. In de provincie West-Vlaanderen werd wel met Europese steun een meldpunt voor ganzenschade opgericht en een ganzenschadecommissie. De landbouwers krijgen door dit initiatief de mogelijkheid de schade te melden en te laten taxeren, wat echter niet betekent dat via dit project de schade ook wordt vergoed.

Zoals reeds toegelicht, beoogt het voorliggende voorstel van decreet de wijziging van het huidige artikel 25 van het Jachtdecreet, dat bepaalt dat schade veroorzaakt door wild waarop de jacht sinds meer dan vijf jaar niet meer geopend is of dat afkomstig is uit een bosreservaat of natuurreservaat waarin de jacht door de overheid volledig verboden is, wordt vergoed

door het MINA-fonds. Op grond van artikel 24 moet de schadelijder hiertoe een gerechtelijke procedure bij de vrederechter instellen. De vrederechter stelt dan een deskundige aan die niet alleen de schade begroot maar ook moet uitmaken welke soort voor de schade verantwoordelijk is. Op basis van een deskundigenverslag en na het horen van de partijen, velt de vrederechter dan een vonnis op basis waarvan een schadevergoeding kan worden uitbetaald. De heer *Sintobin* kan dan ook enkel bevestigen dat het een vrij omslachtige procedure betreft, die ook een lange wachttijd voor de schadelijders impliceert. De nieuwe tekst in het voorstel van decreet voorziet in een ambtelijke procedure, wat gunstig is voor de landbouwers, die in de toekomst hopelijk sneller zullen worden vergoed voor de geleden schade. Vlaams Belang zal daarom het voorstel van decreet steunen.

De heer *Frans Wymeersch* bevestigt de steun aan het voorstel van decreet. Maar toch beantwoordt het voorstel niet aan de hoge verwachtingen die Vlaams Belang koesterde nadat de minister eerder had aangekondigd dat hij een wijziging van het Jachtdecreet overwoog. Het voorstel van decreet beperkt zich helaas tot één aspect, hoe belangrijk dat ook is en hoe terecht de voorgestelde wijziging. De heer *Wymeersch* zegt te weten dat minister *Kris Peeters* begaan is met de jacht en ter zake goede inzichten heeft. Het lid verwijst naar de toespraak die minister *Peeters* op 25 maart 2006 hield op het Hunting Symposium van de Hubertus Vereniging Vlaanderen. De jagerij heeft volgens de minister niet alleen een sociale rol, maar ook een rol als wild- en biotoopbeheerder en als populatiebeheerder. De jacht draagt al de mogelijkheden in zich, die er mee kunnen toe bijdragen dat het Natura 2000-netwerk ook op het terrein wordt gerealiseerd. De uitdaging is volgens de minister nu om deze potenties te realiseren en om ook gepercipieerd te worden als degene die dit mee realiseert. De heer *Wymeersch* vindt deze uitspraak van de minister zeer belangwekkend, zeker wanneer men rekening houdt met de totaal andere ingesteldheid van de voorgaande ministers. De minister stelde in zijn toespraak tevens dat hij verschillende kansen en uitdagingen ziet voor de jagerij. Door duidelijk stelling in te nemen en te kiezen voor de natuur, voor de onkreukbaarheid en voor samenwerking, toont de jagerij zijn maatschappelijk engagement. Niet alleen als sociale factor, maar ook als feitelijk beheerder van natuurwaarden kan de jacht een belangrijke rol spelen. De wildbeheereenheden hebben volgens de minister niet alleen een rol te vervullen betreffende het duurzaam beheer van wildsoorten, maar kun-

nen bovendien hun beheer zodanig voeren dat er ook positieve effecten ontstaan voor zeldzame en bedreigde vogelsoorten.

De heer Wymeersch sluit zich aan bij dit standpunt van de minister. Er is nu een andere invalshoek dan de negatieve houding waarmee de jacht in het verleden te vaak, zij het in sommige gevallen misschien niet geheel ten onrechte, werd bejegend. Indien de minister meer wil overleggen met de wildbeheereenheden en deze eenheden meer wil betrekken bij de uitvoering van het beleid, moet hij rekening houden met de belangrijke vraag om erkenning van de wildbeheereenheden als natuurbeherende entiteiten. Dit zou een grote stap vooruit zijn. Het kapitaal aan kennis en ervaring op het terrein moet worden gevaloriseerd voor het beleid. De betrokkenen vragen geen grote middelen ter ondersteuning, maar willen hoofdzakelijk de mogelijkheid om bepaalde soorten te bejagen op de terreinen die zij beheren. Volgens het lid zou dit voor de overheid voordeliger zijn dan diverse ambtenaren te moeten aanstellen, die helaas vaak over minder terreinkennis en deskundigheid beschikken dan de wildbeheereenheden.

De heer Wymeersch had gehoopt dat de wijziging van het Jachtdecreet ook dit meer fundamentele aspect zou omvatten. In die zin is het voorstel een gemiste kans, maar het lid heeft er begrip voor dat er nu snel een regeling voor wildschade moet komen.

De heer *Bart Martens* meent dat de behandeling van het voorliggende voorstel van decreet niet het geschikte ogenblik is voor een brede discussie over de jachtproblematiek. Er is duidelijk een soort spanningveld tussen jacht, natuurbehoud en recreatie. Die verdienen volgens het lid elk een plek in de open ruimte en hebben elk een rol en een taak in het duurzame beheer ervan. Diverse jachtongevallen tonen toch aan dat het niet altijd evident is om alle gebruikers van de open ruimte in een duurzaam verband samen te brengen. De jacht heeft volgens het lid ook niet als eerste doelstelling het natuurbehoud: hoewel de jagers soms 'chirurgisch' ingrijpen in het wildbestand blijft hun eerste doelstelling recreatie. Het kan nuttig en nodig zijn om tot betere afspraken te komen over het beheer van de open ruimte en het Jachtdecreet in zijn geheel te herbekijken. Wat nu voorligt, kan een eerste stap zijn. Een versoepeling van de procedure voor de regeling van wildschade kan de weerstand wegnemen tegen de uitbreiding van het aantal niet-bejaagbare soorten. Een dergelijke uitbreiding is vanuit het oogpunt van natuurbehoud voor een aantal

soorten wenselijk. In die zin staat sp.a-spirit achter het voorstel van decreet: alle gebruikers en beheerders van de open ruimte hebben er belang bij dat aantoonbare schade veroorzaakt door niet-bejaagbaar wild, op een soepele manier kan worden vergoed.

De heer *Patrick Lachaert* meent dat wanneer de discussie niet wordt gevoerd op basis van symbolen, maar wanneer naar de essentie van jacht en natuurbehoud wordt gekeken, goede afspraken mogelijk zijn. Op basis van een rationele en wetenschappelijke benadering is het verzoenen van deze activiteiten mogelijk.

De heer *Karlos Callens* wil de bespreking terug brengen naar de inhoud van het voorliggende voorstel van decreet. Wat het lid belangrijk vindt, is dat de landbouwers zullen kunnen vaststellen dat deze commissie met de goedkeuring van dit voorstel van decreet aan administratieve vereenvoudiging heeft gedaan.

Volgens de heer *Patrick Lachaert*, voorzitter, houdt het voorstel van decreet inderdaad een vervanging van de gerechtelijke procedure door een administratieve procedure in. Maar het voorstel houdt ook een verruiming in van de mogelijkheid om schadevergoeding te vragen. Zo zal het nu volstaan dat de jacht op het wild dat de schade heeft veroorzaakt gedurende één jaar voorafgaand aan de schade niet werd geopend. Hebben de indieners zicht op de financiële repercussies van het voorstel van decreet? Is er daarover een standpunt van de Vlaamse Regering?

De heer *Jos De Meyer* antwoordt dat volgens zijn informatie de financiële weerslag eerder beperkt zal zijn. Belangrijk voor de indiener is dat wanneer er effectieve schade is, deze ook daadwerkelijk wordt vergoed. Dit zowel als tegemoetkoming aan de schadelijders, dan om redenen die door de heer Martens werden aangehaald.

Minister *Kris Peeters* bevestigt in een volgende commissievergadering dat het voorstel van decreet een sterke vereenvoudiging van de procedure met zich meebrengt: de landbouwer die met schade wordt geconfronteerd, moet zich niet meer tot de vrederechter wenden. Die vereenvoudiging kan alleen maar worden toegejuicht. Wat de uitgaven en de bijkomende personeelskosten betreft, werden voor de minister verschillende scenario's becijferd. In het minimale scenario bedragen de uitgaven voor schadevergoedingen ongeveer 500.000 euro. In het maxi-

male scenario zou het gaan om 1,3 miljoen euro. Het bijkomende personeel, aangezien het een nieuwe taak voor de administratie betreft, wordt minimaal geschat op 450 en maximaal op 1170 werkdagen. De minister laat op merken dat het voorstel van decreet ook impliceert dat wellicht minder advocaten- en gerechtskosten moeten worden betaald, wat dan ook in rekening kan worden gebracht. De voorgestelde decreetswijziging zal dus zeker een impact hebben, maar de exacte gevolgen zullen pas gekend zijn op het ogenblik van de uitvoering van de bepaling. Ze zullen ook afhankelijk zijn van de modaliteiten van uitvoering en eventuele andere maatregelen om wildschade te beperken. Binnen het MINA-fonds zullen de middelen op een apart artikel worden ingeschreven. Gelet op de gunstige bespreking in de commissie, gaat de minister uit van de goedkeuring van het voorgestelde decreet.

III. STEMMING

De artikelen 1 tot 3 worden aangenomen met 15 stemmen.

Het voorstel van decreet wordt aangenomen met 15 stemmen.

De verslaggever,

Erik MATTHIJS

De voorzitter,

Patrick LACHAERT
